

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIX, broj 20

16. svibnja 2019.

cijena 200 Ft

V. Hrvatska državna kobasijada u Pečuhu

FOTO: BRANKA PAJIC BLAZETIN

4. – 5. stranica

Maturalno opraštanje u „Kreži“

7. stranica

Maturalno opraštanje u HOŠIG-u

10. stranica

Dravsko proljeće

12. stranica

Komentar

Moje srebro

Dvadeset i pet ljet. To velu da to je u žitku, u hištvu, ali i u djelovanju kulturnoga društva ogromno i obilno vrime. Zame čuda strpljenja, tolerancije, energije i aldov, ofrovanje i pažnju. Napravi srične trenutke, zadaje bol i tugu jednako, spravlja nas negda, ako ne i gustokrat u dvojbu i dileme. To sve bi mogao čovik reći i za jednu profesiju, u kojoj ne samo djeluje nego uživa, zalaže se, kako bi rekla točnije, za pravu stvar. 4. majuša pred 25-imi ljeti i ja sam postavna (i u današnjoj prodiki svete maše je rečeno da Bog postavi ljude s namjerom u neko zvanje), pak i ja vjerujem da već uzrokom putujem, obraćam pero, iščem si rič, kreiram izvješće, napišem moje omiljene reportaže, napravim razgovor, s jednom ričju informiram. Morebit s tim se zbuditi i pažnja i interes, proširi se vid i znanje, vjerojatno dobije se nešto, ako se već i ne pobjedjuje. Minulo je ovo vrime prebrzo, iako još i dandanas je pred manom ta početna ekipa s glavnim urednikom Lacijem Gujašom, s novinari Stipanom Balatinćem, pokojnim Markom Dekićem, Stipanom Filakovićem (za mene i majstorum novinarskoga stila) i fotografom Lajošom Vlašićem. Nije moguće pozabiti ni na to, kako smo slali u koperki tekste i fotografije, za crno-bijelo uređivanje novin, i kako smo se namučili, dokle smo natipkali jedan tekst na pisacem mašinu. Odonda čuda česa se je obrnulo, nastalo bolje, a ki zna, morebit i gorje... Priznanje je bilo, a tako i danas, kad nas u naši seli širokim smihom pozdravljaju ljudi, ki nas najradje zovu „našim novinarom“, a to „naš“, svakako je jedna od najvećih nagradov u našoj, mojoj peršonskoj povijesti. Je, istina, je i takovih, ki nas pak nikako ne moru poždroknuti, ne da „naši“, ni njevi nigdar nismo bili, i na lišti simpatije smo „izvojevali“ titulu najzadnji. Karkako nekoga stišće, bantuje, i bode, ja u ovom zvanju, u sanji svojoj – iako ne u ovom formatu, ali sanji – sad, gizdavo svečujem moje srebro. A za to sam zahvalna Bogu, i svim tim ki su mi bar centimetar pomogli u lovu svojega cilja, i ne nazadnje svim štiteljem, kim je uprav najdraža ta negda prokleta, negda sjajna, negda ganutljiva, pak znamda hakljiva i čutljiva, gradišćanska rič petroviskoga pera.

Tiho

Glasnikov tjedan

Ovih tjedana čitam da je Hrvatska državna samouprava u Mađarskoj dala pisanu potporu poticaju čakovečke Zrinske garde koju je ona uputila u Hrvatski sabor, za pokretanje postupka izmjena i dopuna Zakona o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske i lente predsjednika države kako bi se u tekst himne uvrstio stih „Muro, Dravo, Savo, teci“. Dalje čitam da su tom poticaju Zrinske garde dali potporu i međimurski župan, gradonačelnici triju međimurskih gradova, varaždinski biskup, Matica hrvatska, Družba „Braća hrvatskoga zmaja“, Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću u Austriji i Zavičajno društvo Međimurje u Zagrebu.

Predlaže se izmjena teksta himne tako da stih „Teci, Dravo, Savo teci“ glasi „Muro, Dravo, Savo teci“. Obrazlažući taj zahtjev, predsjednik čakovečke Zrinske garde reče da je Mura granična rijeka prema Europi, te da je prije točno 100 godina Međimurje priključeno matici i time je najsjevernija granica Hrvatske postala Mura. Dodao je kako je ta stoljetna obljetnica prilika da se podsjeti

kako je Međimurje u povijesti dugo bilo pod tuđinskom upravom, ali nije izgubilo hrvatski značaj. Međimurci su očuvali svoju hrvatsku samobitnost i svoj teritorij, ali i danas se vrlo često govori da je Hrvatska od Drave do Jadranskog mora.

Recimo da je na prijedlog Međimurca Milivoja Slavičeka 1990. već promijenjen tekst himne, pa su nakon stiha „niti Dunav silu gubi“, umjesto „kud li šumiš“, stavljene riječi „sinje more“, donosi Hina. O prijedlogu Zrinske garde za izmjenu Zakona o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske te grbu, zastavi i himni Predsjednika Republike najprije se mora očitovati Odbor za Ustav, poslovnici i politički sustav Hrvatskoga sabora.

Međimurci u svojim istupima oko ovoga prijedloga između ostaloga kažu kako žele da Sabor o tome raspravlja ove godine u kojoj se obilježava pripojenje Međimurja matici Hrvatskoj. Dalje ističu da rijeka Mura – bez obzira na to što čini djelić sjeverne

granice Hrvatske – predstavlja i prirodnu i povijesnu granicu. Ona povezuje hrvatski narod koji živi na dvjema obalama te bi se takvim činom pokazala briga o Hrvatima koji žive izvan matice, a nezanemariv su dio nacionalnog bića. Rijeka je Mura, od doseobe Hrvata na njihovo etničko i državno područje, bila i ostala najsjevernija granica Hrvatske, o čemu svjedoči i neprekidna pripadnost Međimurja Zagrebačkoj nadbiskupiji.

Branka Pavić Blažetin

Predlaže se izmjena teksta himne tako da stih „Teci, Dravo, Savo, teci“ glasi „Muro, Dravo, Savo, teci“.

BUDIMPEŠTA Sukladno točki 27. Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državne samouprave, saziva se izvanredna sjednica Skupštine koja će biti održana 19. svibnja 2019. godine od 14 sati u zgradi Hrvatskog vrtića i osnovne škole Mate Meršić Miloradić (Sambotel, Pázmány Péter krt. 28/A). Za sastanak HDS-ov predsjednik Ivan Guban predložio je ovaj dnevni red: 1) Izvješće o djelovanju županijskih udruga hrvatskih samouprava za 2018. godinu; 2) Prihvaćanje bilance Neprofitnog poduzeća „Croatica“ za 2018. godinu; 3) Prihvaćanje bilance pečuskoga Hrvatskog kazališta n. d. o. o. za 2018. godinu; 4) Izmjene i dopune Osnivačkog dokumenta pečuskoga Hrvatskog kazališta; 5) Donošenje odluke o Pravilniku primanja ravnatelja pečuskoga Hrvatskog kazališta; 6) Izmjene i dopune Proračuna Hrvatske državne samouprave, ureda i ustanova za 2019. godinu; 7) Rasprava o molbi serdahelske Seoske samouprave; 8) Rasprava o izmjenama i dopunama ugovora zaključenog u okviru javne nabave projekta pod naslovom „Izgradnja hrvatskoga javnoobrazovnog centra u Sambotelu“ (Obnova zgrade na adresi: Sambotel, Pázmány Péter krt. 28/A); 9) Rasprava o objavi postupka javne nabave za obnovu zgrade Kulturnog centra bačkih Hrvata; 10) Odobrenje sporazuma o obnašanju dužnosti vezane za ustanove Hrvatske državne samouprave; 11) Raspisivanje natječaja za ravnatelja pečuskoga Hrvatskog kazališta; 12) Pripreme programa Državnoga hrvatskog dana; 13) Razno.

U Pečuhu održan dvodnevni radni sastanak imenovanih članova Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske – predstavnici hrvatskih manjina

U Pečuhu je 26. – 27. travnja održan radni sastanak imenovanih članova Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske – predstavnici hrvatskih manjina. Njihov je ukupan broj sedamnaest, a pečuškom sastanku, čiji je domaćin bio dopredsjednik Savjeta Ivan Gugan, pribivalo je njih sedam, dvoje iz Mađarske, jedan iz Slovenije i Austrije te troje iz Srbije. Sastanku je sa strane Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske pribivao dr. sc. Milan Bošnjak, savjetnik s posebnim položajem za pitanja nacionalne hrvatske manjine u inozemstvu.

Veselim se što su se nakon Bratislave prošle godine, ponovno sastali članovi Savjeta iz redova hrvatskih manjina u Europi kako bi vidjeli probleme i izazove, razmijenili mišljenja i pokušali naći rješenja za njih. Razgovaralo se o njihovim ključcima s lanjskog sastanka, od kojih su neki provedeni poput kvota za upis na hrvatska sveučilišta, ostvarene su neke kulturne suradnje koje su se predlagale, određeni su neki konkretniji oblici potpore hrvatskim manjinama, ali dosta je ostalo još za rješavanje iako stanje nije loše. Hrvati dobro grade svoju samobitnost i čuvaju tradiciju te žele biti dio i jesu dio jedinstvenoga hrvatskog kulturnog prostora i jesu potpun i autonoman dio hrvatskoga nacionalnog bića, kazao je dr. sc. Milan Bošnjak, savjetnik s posebnim položajem za pitanja nacionalne hrvatske manjine u inozemstvu.

Saznali smo i kako će se početkom listopada u Zagrebu održati 15. sjednica međuvladina mješovitog odbora za zaštitu prava nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Mađarske.

HDS-ov predsjednik Ivan Gugan izjavio je: To je nastavak naših godišnjih okupljanja, što se pokazuje dobrom praksom. Saželi smo ostvarenje naših prijedloga iz prošle godine te nadopunili novim prijedlozima. Tako se nada kako će se ostvariti tematska sjednica Hrvatskog sabora o hrvatskim manjinama, ostvario se dijelom registar hrvatskih subjekata, ima pomaka i u prekograničnoj suradnji..., a ima prijedloga koji zasada još nisu ostvareni, kao otkup knjiga Hrvata izvan Hrvatske, pristup natječajima u Republici Hrvatskoj naših ustanova, razradba nastavnog uputnika sa znanjima o hrvatskim manjinama, nastup na

Interliberu. Dodali smo još tri prijedloga; posvećivanje veće pozornosti materijalnoj i nematerijalnoj hrvatskoj baštini izvan Republike Hrvatske, smatramo da je sustav natječaja preko Središnjega državnog ureda prekomplikiran, te predložimo HRT seriju tematskih emisija o hrvatskim manjinama.

Sudionici sastanka u pratnji svoga domaćina Ivana Gugana i drugoga člana Savjeta iz redova hrvatske zajednice u Mađarskoj, razgledali su HDS-ove ustanove u Pečuhu te pribivali priredbi Kobasijada.

Na sastanku su razmotrena aktualna pitanja od interesa za hrvatsku manjinu u 12 europskih država i zauzet je stav oko nekih prijedloga koji će se iznijeti na Savjetu.

Predstavnici hrvatskih manjina Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske na sjednici održanoj u Pečuhu donijeli su niz prijedloga i zaključaka, kaže nam dopredsjednik Savjeta Ivan Gugan, koji je sastanak ocijenio više nego korisnim, te se založio za češće sastajanje članova predstavnika manjina u Savjetu Republike Hrvatske kako bi se temeljitije razmotrili zajednički problemi i položaj manjinskih zajednica u Europi, te se pobliže upoznali.

Zastupljenost Hrvata izvan Republike Hrvatske u Savjetu Vlade Republike Hrvatske određena je sukladno brojnosti i značenju Hrvata u dotičnoj državi, aktivnosti i povezanosti zajednice s Republikom Hrvatskom, te radu na potvrdi ugleda i interesa Republike Hrvatske. Tako Hrvati u BiH imaju 9, hrvatska manjina u europskim i susjednim zemljama 17, a hrvatsko iseljništvo 29 predstavnika. Članovi Savjeta po položaju su predstavnici državnih tijela i ustanova u Republici Hrvatskoj.

Branka Pavić Blažetin

Uz ostalo, posjećen je i Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krležu u Pečuhu.

V. Hrvatska državna kobasijada u Pečuhu

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj, 26. travnja 2019. godine održana je V. Hrvatska državna kobasijada u pečuškoj Sportskoj dvorani „Dezső Lauber“. Na priredbu je pristiglo više od 700 osoba, od kojih su ulaznice za stolove kupile uglavnom hrvatske samouprave iz Baranje i Šomođa te HDS-e ustanove. Ulaznice su se mogle rezervirati i kupiti u obliku stolova za deset osoba po cijeni od 55 000 Ft, za dvanaest osoba po 65 000 Ft, ali mogle su se kupiti ulaznice i za pojedince, koje su se prodavale za 5500 Ft. Zbog velike uspješnosti, na priredbu je unaprijed prodano 650 ulaznica, ali i na licu mjesta su prodane mnoge ulaznice. Sportsku su dvoranu i ove godine napunili članovi naše zajednice, polako će priredba izrasti i jednu od najvećih pečuških prostorija. Bilo je Hrvata i Hrvatica iz cijele Mađarske i zajedno se

Priredbi su pribivali veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Mladen Andrić i Milan Bošnjak, savjetnik s posebnim položajem za pitanja nacionalne hrvatske manjine u inozemstvu iz Središnjega državnog ureda Republike Hrvatske.

HDS-ov predsjednik Ivan Guban i glasnogovornik Jozo Solga s nagradom u ruci

uživalo uz dobru glazbu u priredbenom ugođaju. Tijekom večeri su nagrađeni najbolji proizvođači domaćih kobasica i salame (štifoldera). Te predane proizvode strogo su bodovali 18. travnja 2019. godine u HDS-ovoj baranjskoj ustanovi, u Hrvatskome klubu Augusta Šenoae. Bodovanje je obavio četveročlani ocjenjivački sud u kojem su bili: Đuro Tarađija, Davorin Bockovac, Ivo Grišnik i Árpád Kolesznyi. Te proizvode osim ocjenjivačkog suda, mogli su kušati svi na priredbi, jer su se na stolovima poslužili uz izvrsna vina Vinarije Kovács-Harmat.

U kategoriji salame u 2019. godini predano je organizatorima iz cijele države ukupno 39 proizvoda, od kojih je žiri trebao izabrati najkuskusnije. Bodovalo se osim ukusa i izgled salame, točan omjer crvene paprike, mesa i masti, mljevenje sirovine,

Najbolji su bili Podravci.

Gabriela Kohut Várhelyi, v. d. ravnateljica Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj

Jozo Hari, zastupnik Skupštine grada Pečuha, s pobjednikom najviše bodovane salame Gáborom Pappom

dimljenost i po sveukupnim bodovima se obavijestilo četiri zlatne ocjene, 15 srebrnih nagrada i 20 brončanih ocjena. Četiri najviše bodovane salame bile su od proizvođača Gábora Pappa (192 boda), starinske Hrvatske samouprave (191 bod), Joze Harija (178 bodova) i Podravske veterana (178 bodova). Mnogo kobasica i salame stiglo je s raznih svinjokoljskih priredaba, natjecanja.

U drugoj kategoriji, u kategoriji kobasica ove se godine predalo ukupno 38 vrsta kobasica, od kojih se moralo bodovati svakoj proizvod. Zlatnu je ocjenu dobilo ukupno devet kobasica, i to: Šomođske županije I. (171 bod), Tibora Murinjija (162 boda), starinske Hrvatske samouprave (160 bodova), KUD-a Marice (156 bodova), Zite Molnar (154 boda), Podravske veterana (153 boda), Hrvatskoga kulturnog i sportskog centra „Josipa Gujaša

Prepuna dvorana, okupilo se, kako kažu organizatori, sedamstotinjak gostiju.

Džuretina” (152 boda), birjanskoga KUD-a i selurinske Hrvatske samouprave (151

bod). Osim zlatnih ocjena, 16 kobasica dobilo je srebrnu ocjenu, a 13 prijavljenih osvojili su brončanu ocjenu.

Osim domaćih proizvoda, posebnu su kategoriju otvorili za predane međunarodne proizvode, od kojih su četvero osvojili zlatnu medalju: Lucija Matrinović, Dubravka Viduč, Branko Vidović i Stanko Raguž, trojici je pripalo srebro: Balázsu Banyaszu, Adrianu Perkoviću, Matiji Runtasu, te brončanu ocjenu dobio je Atila Ivesić za svoju Pickovu salamu.

Nakon predaje tih nagrada za najbolje kobasice i salame, publiku su zabavljali mladi pjevači koji su na natjecanju MICROfon osvojili prvo i drugo mjesto. Drugo je mjesto osvojio Sumartonac Ladislav Rodek, a pobjednica je bila Santovkinja Ana Rittgasser. Oni su izveli svoje pobjedničke ostvaraje.

Gosti iz samoborske Udruge „Zlatna šajba“

Zatim su na otvorenju nastupile i dvije folklorne skupine: omladinska djevojačka skupina salantskoga KUD-a Marica izvela je svoju novu, za tu prigodu pripremljenu koreografiju od bošnjačkih plesova iz okolice Salante, te je odrasla skupina oduševila gledatelje koreografijom šokačkih Hrvata iz Semartina. Nakon ukusne večere, glavni je program večeri bio koncert poznatog orkestra Mejaši koji je svojim i poznatim notama zabavljao publiku. Publika je bila jako aktivna, cijeli se plesni prostor brzo prepunio te se zajedno plesalo i veselilo do kasnih sati. Tijekom večeri zaplesalo se i na svirku pečuskoga Orkestra Vizin. Možemo reći da je ovogodišnja Kobasijada bila još privlačnija od lanjske, pa se nadamo da će ta priredba ostati u tradiciji i da će se i nagodi-nu organizirati.

Ramona Štivić

Svibanjski festival u Baćinu

Županijski susret bačkih hrvatskih učenika

Dio sudionika

regiji. – reče uz ostalo Marija Prodan naglašujući da su se pozivu odazvali učenici svih osam bačkih škola, sedam s predmetnom nastavom hrvatskoga i jedina dvojezična, santovačka škola.

Pošto su učenici nižih razreda svrstani u četiri, a viši razredi u šest miješanih skupina s učenicima iz raznih škola, a zatim podijeljene upute i karta sa šest postaja postavljenih u naselju, otpočelo je nadmetanje u raznim vještinama i znanjima, uza zanimljivije zadatke, slagalice, natjecanje s preponama, gađanju i pogađanju, a bilo je i učenje plesova te plesačnice. Dio pratećih nastavnika i sam je sudjelovao u raznim aktivnostima, a bilo je i vremena

Marija Prodan pozdravlja sudionike; do nje ravnatelj László Tamaskó, zastupnica Judita Marko i predsjednik Hrvatske samouprave Franjo Anišić

Na jednoj od postaja puzzle o Hrvatskoj nogometnoj reprezentaciji

Ždrijebom svrstani u miješane skupine

U hrvatskom je naselju Baćinu prvi put priređen Svibanjski festival – proljetni županijski susret hrvatskih učenika. U suorganizaciji tamošnje osnovne škole i Hrvatske samouprave, 3. svibnja okupilo se stotinjak polaznika predmetne i dvojezične nastave hrvatskoga jezika iz Aljmaša, Baćina, Baje (s Fancage i Dolnjaka), Dušnoka, Gare, Kaćmara i Santova.

Nakon pozdravnih riječi ravnatelja Lászlóa Tamaskóa, okupljene je srdačno pozdravila učiteljica hrvatskoga jezika i glavna organizatorica Marija Prodan. – Cilj nam je povezivanje bačkih učenika i nastavnika da se bolje upoznaju, druže i sklapaju nova prijateljstva, njeguju hrvatsku riječ kroz igru, nadmetanje, pjesmu i ples, poradi očuvanja opstojnosti u ovoj

za druženje. Po završetku zanimljivog i zabavnog nadmetanja, uslijedilo je druženje, zajednički objed i proglašenje rezultata.

Tako su u nižih razreda prvo mjesto podijelile Mačke i Lisice s 57, drugi su bili Ježevi s 55, a treći Miševi s 52 boda. U viših razreda prvo su mjesto osvojile Žabe s 58, drugo Lavovi s 57, treće su podijelile Ribe i Zebre s 56, četvrto Slonovi s 53 i peto Mravi s 51 bodom.

Priredba je ostvarena s potporom Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije i Nuklearne elektrane u Pakši (Paks).

Dodajmo da se u baćinskoj osnovnoj školi već desetljećima predaje hrvatski jezik kao predmet. Županijski je susret hrvatskih učenika onodobno pokrenula učiteljica Lenka Stanojev Herner, a danas ga organizira učiteljica i odgojiteljica Marija Prodan. Kako nam uz ostalo reče, u školi od 85 učenika 26 upisano je na hrvatski jezik, a u vrtiću 14 djece sudjeluje u odgoju na hrvatskome jeziku. S. B.

„Oj, budi svoj! Taj svijet ti nije pakô,
Ni raj ti nije; rodi trnom, cvijetom;
Ni desno, lijevo da se nijesi mako,
Već ravno pođi, dok te nosi, svijetom.“

(August Šenoa)

Opraštanje maturanata Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže održano je 26. travnja. Opraštala su se dva 12. razreda, 12. A i 12. B. Devetnaest učenika 12. A razreda i razrednica Janja Živković Mandić te 15 učenika 12. B razreda i razrednik Josip Bartol Veriga.

Škola u bojama i mirisima, bojama cvijeća i mirisima mladosti. Još jedan naraštaj napušta gimnaziju, njih trideset i četvero.

Brojni naraštaj, od kojega su mnogi i dvanaest godina proveli u Školi „Miroslav Krleža“, neki pet godina, nulti plus četiri gimnazijska razreda, a neki četiri gimnazijska razreda. Najviše njih iz Pečuha, ali ima i iz Srbije, Hrvatske, Martinaca, Serdahela, Letinje, Mohača, Šeljina, Udvara, Pogana, Santova, Viljana...

Svečani su program otvorili učenici 11. razreda s pjesmom Gorana Karana Putujem tamo, a potom je učenik 12 razreda Darko Hahner kazivao vlastite stihove. Program opraštanja bio je na dva jezika, na hrvatskom i mađarskom. Stihove na mađarskom jeziku kazivao je István Soltész.

U ime maturanata svečani govor održale su Ivana Božanović i Lucija Humel. Roditeljima su na ljubavi zahvalili u ime maturanata na hrvatskom jeziku Ana Škrilin, a na mađarskom Vivien Ilona Ujházi, stihove je kazivala Maja Misák na mađarskome, a pjesmu Augusta Šenoa „Budi svoj“ kazivale su Mirela Galić i Bernadeta Turul.

Obraćajući se maturantima i svim nazočnima, ravnatelj škole Gabor Gyórfvári između ostaloga je kazao: „Što će ostati o ovome današnjem danu u vašem sjećanju, ne znam. A možda i nije važno, bitno je da je taj današnji dan samo vaš, a sve savjete koje bih vam mogao dati, čuli ste tijekom godine dok smo se družili na nastavi. Čestitamo i opraštamo se od učenica i učenika dvaju završnih razreda Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže. Oni su stigli kao mladice u ovu školu, gdje smo ih obrezivali, i tako su postali snažna i odrasla stabla. Oni, pa i učitelji čine ovu školu posebnom, jedinstvenom, prepoznatljivom, sada već ne samo preko maturalnih vrpca, zbog posebnih bedževa nego i preko postupaka, postignuća, rezultata i svake osobe individualno i kao članom jedne zajednice. I zato tvrdimo da opraštanje, matura, ispit zrelosti daju okvir i jednu važnu postaju na onome putu-

Duga povorka maturanata, njih trideset i četvero

vanju koje nazivamo odrastanjem. Dragi maturanti, draga djece, čestitam vam na završetku gimnazijskoga školovanja, želim vam mnogo ustrajnosti u pripremama i puno uspjeha na maturalnim ispitima. Iskreno vjerujemo da će vam uspješna matura značiti izravan upis na izabrana visoka učilišta i da ćete nas redovito informirati o najvažnijim zbivanjima u vašim životima. Dragi maturanti, krenite svojim putem, zbogom i neka vas sreća prati!”

Nazočnima se u ime generalnog konzula Drage Horvata, koji nije mogao pribivati događaju, obratio djelatnik konzulata Mladen Škrilin, prenoseći pozdrave.

I ovoga su puta podijeljene brojne nagrade maturantima koji su se istaknuli svojim radom, trudom i zalaganjem, postigli pohvalne rezultate na polju učenja, športa ili kulture.

Za marljivo učenje i doprinos kulturnom boljitku škole diplomu dobila je Fruzsina Gál. Za marljivo učenje i rad na polju kulture diplomu i plaketu dobila je Rita Tomašev. Za dobro učenje i aktivno sudjelovanje u kulturnom životu škole diplomu dobila je Kata Horváth. Za aktivan rad u đačkoj samoupravi te na kulturnom polju diplomu i plaketu dobio je István Soltész. Za dobro učenje i aktivan rad u razrednoj zajednici te kulturnom životu škole diplomu i plaketu dobila je Ivana Božanović. Za dobro učenje i aktivno sudjelovanje u kulturnom životu škole diplomu i plaketu dobio je Kristóf Tenzlinger. Za postignute sportske uspjehe diplomu i plaketu uzorna učenica, primjerna sportašica dobila je Lucija Humel. Za postignute sportske uspjehe i rad u razrednoj zajednici diplomu i plaketu dobila je Nevena Vidaković.

Za dobro učenje i sportske uspjehe diplomu i plaketu dobila je Jelena Radonjić. Za aktivan društveni rad diplomu dobio je Richárd László Nyitrai. Za odlično učenje diplomu dobila je Reka Rebeka Radić. Za odlično učenje, uzorno vladanje i doprinos oblikovanju razredne zajednice diplomu dobila je Mirela Galić. Ona je uz to dobila i plaketu „Najučenik učeničkog doma“. Za odlično učenje, uzorno vladanje i doprinos oblikovanju razredne zajednice diplomu i knjigu dobila je Bernadeta Turul. Ona je uz to dobila diplomu i plaketu kao „Najučenik učeničkog doma“.

Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krleže maturantu Luki Laiću dodijelio je Krležinu nagradu za postignute rezultate tijekom dvanaest godina školovanja. Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krleže maturantici Vivien Ilona Ujházi dodijelio je Krležinu nagradu za postignute rezultate tijekom dvanaest godina školovanja.

Branka Pavić Blažetin

Dva razreda, dva razrednika: Janja Živković Mandić i Josip Bartol Veriga

Deset ljet da Te nij'

Ljeta 2009. ubijen hrvatski branitelj, novinar, pjesnik Eduardo Rózsa Flores

Utorak, 16. aprila, na dan Tvoje smrti, bolje rečeno Tvojega ubijanja u dalekoj Boliviji (ne morem to drugačije napisati), prijatelj Ti, Ladislav širi na društvenoj mriži sliku tvoju i tužno sjećanje s riči: „Prijatelju bio si jedan od mnogobrojnih ljutih Zengi, dragovoljaca Domovinskog rata koji si došao braniti naše LASLOVO. Tu si utemeljio Prvi internacionalni vod. Dao si veliki doprinos u internacionalizaciji Laslova. Hvala Ti, legende se ne zaboravljaju! R.I.P.“ Na kpicu nosiš katansku uniformu s hrvatskim grbom i crnu štrikanu kapicu. Gledaš s onim pogledom, kojega smo gustomrat vidili, mi, tvoji prijatelji, poznaniki, ki smo u tom trenutku točno znali da vjerojatno nešto, ali čuda česa ne štima u tvojoj blizini, u svitskoj politici, ali uprav u Budimpešti. Svenek si bio nemiran, leteća duša, kontroverzno biće, nije bilo lako nigdar pogoditi, na što sve si pripravan. Borac si bio do zadnje, čiste krvi, jer si mislio da Ti si ta, ki vik stojiš na pravoj strani, kad objamiš nemoćne i padajuće, kad psuješ političare, ali kad se pripravljaš na dvoboj. I da istina, ta krasna istina, zahvaljujući i Tebi, spolom će se dati izviditi i otkriti. Izvješćivao si, ki na španjolskom, ki na engleskom, ki na ugarskom jeziku, bilo ti je pisanje elementarna forma, prezpera bi Te bilo teško zamisliti. Za poeziju si imao ćut, više nego za oružje, oblikovao si u štrofa zvana lipote i romantiku, a

i strahotu i strašne misli, još i u najteži momenti Domovinskoga boja, iz kih se je onda i narodila zbirka Húség/Vjernost/Lealtad. „Krv moja ljubičasto-noćne boje / krvava je noć i crvene ljubičice / noću / na mom su stolu / ljubičasto-noćne / riječi što se iz mozga roje i / na smrt mirišu...“ lako ti nisi htio umriti, ni onda, kad si se vratio u svoju rodnu Boliviju, na utočišće tvojih roditeljev, dičjih spominkov, na tlu muke i sanje revolucije. „Ločesti me ljudi tiraju“ napisao si u jednoj od tvojih zadnjih porukov, a ti zlikovci su Te i našli tu noć kad su kamere (kako zanimljivo) bile isključene, ali pošemerene na hotelski hodniki... Kad su te slikali s puškami u stelji, s ranami i metkom u glavi, oko srca, gologa na hladni pločica.... Znaš, slika je neizbrisljiva s te zore... izmučeno tijelo i mirni obraz, nekako dostojanstven nad ovim zemaljskim blatom. U to blato i črni nu su Te zatim povlikli, namakali, zamastili mediji, raznorazni novinarčići, dobroinformirani takozvani „prijatelji“, zdavno vidjeni školski tovaruši, svi ki su mislili da imaju „rehta“ nad Tobom suditi. A mi, nepomirljivi s tvojom smrću, to smo misece dugo gledali, jednostavno ne vjerujući, kako si ločesto ocijenio ljude oko sebe, med kimi su se shranjali pravi pozoji, zlonamjerniki, izdajniki, neopaženi jalni pankratori ki su onda stvarali Tvoju prošlost, povidajku još i štali su Tvoje sve pret-

hodne misli. Čudili smo se nepotkupljivo, tvrdokorno, neoprostivo; otkud društvu zloča, otkud ljudem jada i nenavidnosti još i u Tvojem pokoju... Deset ljet tomu da je svitu ekstremnom brzinom najavljeno, zničeni su teroristi s nakanjenjem ubijanja jednoga predsjednika države. Jedno desetljeće mine pak nam se još uvijek zariže u pamet: postao si glavni junak najprinsceniranoga paklenoga spektakla s jakom i lažnom pričom. Deset ljet da Te nij', a to zmanjkanje negda-negda prouzrokuje neki čudan krik u jednoj dolini...

Tiho

Trenutak za pjesmu

XLI

Već zaista ne znam
dolazim li ja
ili odlazim,
kažu
na uglu me čekaju
ili pod drvom
ili na mostu
ili pored lijevog oblaka
ili na obali rijeke
trčeci sa psom
dok urličem, čuj i počuj
slijepi i gluhi Kharonte.
Ne znam više ima li smisla
toliko je tu mrtvih
i boli,
boli
taj život
bez ikakvih odgovora
i
ne znam više
jesam li živ
ili sam mrtav.
Suborče moj.

Budimpešta, u veljači 1995.

Eduardo Rózsa Flores

Gradišćanska jačka na pozornici u Gornjem Četaru

Nivo-nagradjene: Hana Vörös i Iringo Feigl

Tradicionalna priredba gradišćanskih školarov, 18. GRAJAM (Gradišćanska jačka mladih) u četarskom Kulturnom domu ljetos nije mogla pozvati tako velik broj naticateljev kot u prethodni ljeti, jer datum, 26. april, petak, već kojoj školi nije odgovarao. Tako, nažalost, ovo ljetos nismo mogli viditi predstavnike iz koljnofske i petroviske škole, a goste iz sjevernoga Gradišća jur ljeta dugo zaman čekaju organizatori. Za folklornim programom domaćih školarov, samo su se dica od 1. do 5. razreda ufala vanstati na pozornicu s mikrofonom u ruki i isprobati sebe i svoj glas pred gledatelji. Člani žirija, u sastavu s predsjednikom Miklošom Kohutom, jačkarom i muzičarom TS Koprive i Pinka-banda, Hubertom Vargom, bivšim školskim direktorom u Vincjetu i muzičarom, Markom Šteine-

Najbolje jačkarice 2019. ljeta

izvodjači 1.-2. razreda zlatnu medaliju je zaslužila u narodnoj jački Hana Pezenhoffer, srebrnu Bendeguz Berzsenyi, a brončanu Židanka Žofija Horvat. Pri pjevanju moderne jačke zlato je osvojila Žofija Horvat, srebrno Hana Pezenhoffer, a bronzu Bendeguz Berzsenyi. Med zrelijimi naticatelji za pjevanje narodne jačke zlato je pripalo Borbáli Mesterházy, srebro Nori Herić, a bronca Hani Feigl. Za modernu jačku je dobila zlato Hana Feigl, srebrno Zora Kiss, a brončanu medaliju Nora Herić. Nivo-nagradu (najbolja u pjevanju narodne i moderne jačke) med manjimi naticatelji je odnesla domom Nardarka, školarica 1. razreda u Gornjem Četaru Hana Vörös, a med starijimi pjevačicama, školarica 5. razreda u Gornjem Četaru, Iringo Feigl.

Tiho

Četarski folkloraši su dali uvodni program

U žiriju: (sliva) Hubert Varga, Mikloš Kohut, Fani Rošta i Marko Šteiner

rom, pjevačem i sviračem TS Šetnje, kot i Fanikom Rošta od TS Žgano, i ovako su morali glavu trapiti ki koje mjesto će zavriditi. Ljetos su se talentirani pjevači devetimi predstavili iz Gornjega Četara, Monoštra i Hrvatskoga Židana s jednom narodnom i s jednom zabavnom jačkom. U kategoriji zabavne jačke izvodjači su u originalu bili Mišo Kovač, Danijela, Doris, Novi fosili, Učiteljice, Nina Donelli i Mia Dimšić. Mi, odrasćeni, moremo i priznati da sve već je takovih pjesam ke po prvi put vik ovde čujemo. Petroviski Mikloš Kohut, predsjednik ocjenjivačkoga suda, bistvao je sve nazočne da i dalje jaču ter da spolom slušaju i hrvatsku glazbu. Za naticanjem svi su zadovoljno prikzeli nagrade i dare, bilo je i takovih ki su veljek u dvi kategorija postali istaknuti. Med

Bogatstvo...

Svi naticatelji su i pobjednici GRAJAM-a 2019.

Oproštajna svečanost HOŠIG-ovih maturanata

„Ostanite pozitivni i sretni. / Radite naporno i nikad ne gubite nadu. / Budite otvoreni za kritiku i nastavite učiti. / Okružite se sretnim, toplim i iskrenim ljudima.“, misli su to indijske glumice Tene Desae, koje kite pozivnicu HOŠIG-ovih maturanata na svečanost za 4. svibnja 2019., u školsko predvorje. Od HOŠIG-a su se opraštali: Barnabás Babik, Lovro Čelan, Kinga Deniza Dancs, Dominika Debreczeni, Nikoletta Hagya, Sara Heljić, Attila Kristóf, Evelin Raptic, Bence Szabó, Csilla Lelle Tomszer i Attila Varró. Polaznici 10. razreda pobrinuli su se da prostor dobije svečano ruho, a 11. i maturanti za prigodni program, u kojem je bilo recitacije na hrvatskom i mađarskom jeziku, prigodnih govora i plesa. Na priredbu su se okupili profesori, roditelji i prijatelji maturanata, te savjetnica Veleposlanstva Republike Hrvatske u Mađarskoj Maja Rosenzweig Bajić.

Maturanti su dostojanstveno stupali po hodniku, učionicama svoje škole, te se polako spustili u predvorje. Njihove su korake, kao i do sada, brižno pratili njihovi roditelji, profesori i prijatelji. Još jedan HOŠIG-ov naraštaj napušta školske klupe, srednjoškolski život i nastavlja na putu k odrastanju. Kako je to i ravnateljica ustanove Ana Gojtan naglasila, tijekom života u HOŠIG-u maturanti su skupa sa svojim nastavnicima prividno pakirali ponešto u svoje putne torbe. „(...) A u torbi je i vaša darovitost. Mnoge sposobnosti, pri razvijanju kojih je škola pridonijela. Mi samo molimo: nikada nemojte prestati raditi ono u čemu ste doista dobri. U glazbi, pjevanju, plesu, recitaciji, športu. Želimo da i u budućnosti pronađete radost u vašoj darovitosti. Nemojte zaboraviti: vaša će darovitost, kao i dosada, tako i ubuduće razveseliti druge. Stoga budite svjesni svojih vrednota. Vrijednosti stečene u školi imaju osobito važan dio: poznavanje hrvatskoga jezika i kulture. To je naše zajedničko blago. Na tome se temelji naša hrvatska samobitnost. To je ono što nas obogaćuje, ali svakoga čini posebnim i konkurentnijim u očuvanju tih vrijednosti. Nemojte zaboraviti da osoba koja ima šire spoznaje, njezina je odgovornost veća (...)”, reče među inima ravnateljica Gojtan. U ime mlađih naraštaja prigodni je govor na hrvatskome čitala Tena Šindik, a na mađarskom jeziku Danica Romac. „Vjerujem da se slažete sa mnom u tome da se vaši učitelji ističu ne samo u ljudskom odnosu nego i u stručnoj spremnosti. Stoga vas molim da im zahvalite na strpljenju i radu. Za nekoliko dana na maturalskom ispitu možete posvjedočiti vrijednost toga posla. U tome vam želimo puno uspjeha! Želimo da postanete vrsne osobe u svom poslu, ali da pored toga budete i korisni ljudi. (...) Ponesite sa sobom i čuvajte te predajte nasljedstvo koje ste ovdje dobili. Budite uzori budućim naraštajima, tj.

Maturanti s trobojnim balonima

nama“, govorila je među ostalim Tena Šindik. U ime svečara prigodni je govor na mađarskome čitala Lelle Tomszer, a na hrvatskome jeziku Lovro Čelan. „Svake je godine naše prijateljstvo i povjerenje raslo sve više i više. U HOŠIG-u smo naučili kako postati učenicom, kako pomoći drugomu, podučavati se na raznoraznim programima, izletima... Zagreb, Pag, maturalac u Dubrovnik, raznolika natjecanja i osvojenje medalja. Čak smo i uspjeli shvatiti da nam nastavnici nisu neprijatelji koji nam žele loše, nego da su nam partneri u tome da postignemo dobre rezultate u životu. Vjerujemo kada se matura završi, naši se odnosi neće udaljiti. Ove će uspomene ostati zauvijek u našim srcima, i mislimo ako ćemo imati teškoća u životu, da će vrata ove škole ostati otvorena za nas. (...) Na kraju bih želio svojim razrednim kolegama poručiti nešto važno, da uspijete dostići svoj cilj koji želite, i da vam se snovi ostvare. Sada je pred nama velik izazov, ali znam da će nam svima uspjeti kako smo očekivali. Čak i bolje jer smo uvijek vjerovali u druge i znamo da smo se naporno i marljivo pripremali za ove dane“, reče među inima Lovro Čelan. Na svečanosti

stihove na hrvatskome jeziku kazivala je maturantica Sara Heljić, na mađarskome pak gimnazijalac 11. razreda Marko Rhoer. Na gimnazijsku zastavu vrpce su vezali maturanti Deniza Dancs i Bence Szabó, a u ime mlađih naraštaja su je preuzeli Margarita Azizyan i Nikola Micev. U sklopu svečanosti ravnateljica Ana Gojtan uručila je pohvale ovim maturantima: pohvala ravnatelja za doprinos na kulturnome planu škole Dominiki Debreczeni; pohvala ravnatelja za doprinos na kulturnome planu škole Nikoletti Hagya; pohvala ravnatelja za doprinos na kulturnome planu škole Lelli Domszer; pohvala ravnatelja za doprinos na kulturnome planu škole Evelin Raptic; pohvala ravnatelja za doprinos na kulturnome planu škole Benci Szabó; pohvala nastavničkoga vijeća za postignute rezultate u učenju i doprinos na kulturnome planu škole Denizi Dancs. Završni je dio programa bio ples djevojaka, potom su svi izašli u dvorište te su maturanti balone trobojnice pustili u zrak.

Dragi maturanti, želim vam mnogo sreće, da vam se snovi ostvare, budite ustrajni i vjerujte u sebe!

Kristina Goher

Majka Božja Celjanska zopet u Nardi

Lani u augustušu je došao milosni kip Putujuće Celjanske Marije u Nardu, a u jesen je jur začeo svoje putovanje po Pinčenoj dolini. Cilj je bio s tim da štatua u svi naši hrvatski seli oko dva masece boravi, pak se zopet vrati u Nardu na udarni termin ljeta. Iz Narde u Gornji Četar, iz Gornjega Četara u Hrvatske Šice, iz Hrvatskih Šic u Petrovo Selo pišice smo sprohadjali Celjansku Mariju u minulom periodu s molitvom i jačkama svenek do aktualnoga mjesta, a 27. aprila, u subotu, došlo je vrime rastanka i za Petrovišćane. Pod peljanjem farnika Tamása Várhelyija su mjesni vjerniki zbogomdali Celjanskoj Madoni, ku je onda pak na svoj hrbat zela dugoljetna celjanska hodočasnica Marica Milišić-Moricz. Ona je imala tu čast da na prvom dijelu puta mogla je nositi u zaprtoj staklenoj škatulji Marijin kip. Naravno, potom su vjerniki jedan drugomu prikdali slatki tarhet. U Hrvatski Šica zopet su hodočasniki obilno pogošćeni, zahvaljujući načelniku Vilmošu Bugniću i dragim šičkim ljudem. Tribamo ovde spomenuti da uz vjernike Pinčene doline s nami su

Slatki „tarhet“ na hrptu

Lipote je bilo i na ovom putu

Pred nardarskom crikvom

U cilju pri skupnoj molitvi

pišačili i predstavnici ugarskoga sela Balogunyoma, pravoda takovi ki se emocionalno vežu za Hrvate. Na pragu Narde, pred Ognjogasnim domom su nas čekali miništranti i mjesni fajbegari ki su onda na nosilu dalje peljali štatuu. Napunila se je nardarska crikva za vrime litanije, ka će s pljem sve do kraja augustuša pozvati vjernike na molitvu, ljubav i mir na ovom mjestu. Kot svaki put dovidob, i shodišće te subote je bilo nepozabljivo: po farba i spektakli nature, i ne nazadnje po odličnoj skupščini svih nazočnih kot i po skupnoj molitvi: „Majka Božja Celjanska, očuvaj našu vjeru, učvrsti ufanje, obatri, mila naša Mat, sve izgubljene...“

Tiho

XIII. Dravsko proljeće u Sopju

Međunarodna smotra folkloru Dravsko proljeće održana je trinaesti put u subotu, 27. travnja 2019. godine u Sopju. Smotra se svake druge godine održava u Sopju te u Starinu izmjenično. Manifestacija folkloru nastala je poradi očuvanja kulture i tradicije hrvatskoga stanovništva s obje strane rijeke Drave, uz uvijek posebne goste i kulturno-umjetnička društva koja predstavljaju hrvatski narod i svoju regiju. I ove se godine pojavila manifestacija s jako šarenim i bogatim folklornim programom, pristigli su folklorne skupine iz Barče, KUD Podravina, iz Birjana, martinčki Ženski pjevački zbor Korijeni, starinski Orkestar Biseri Drave te iz Hrvatske sopjanski KUD „Podravac“, Udruga žena Josipovo, KUD „Slavonac“ iz Podravske Moslavine, KUD „Mikleuš“, čadavički KUD „Podravina“, KUD „Lipa“ iz Nove Bukovice, KUU „Suhopolje“.

Nakon dočeka i prijma kulturno-umjetničkih društava pristiglih iz raznih mjesta Hrvatske i Mađarske, program je počeo sa svetom misom u mjesnoj katoličkoj crkvi sv. Marije Magdalene, gdje su već članovi KUD-ova u nošnjama bogatili misni ugođaj. Zanimljivost te priredbe za posjetitelje i mještane znači svečani folklorni mimohod, kada će kroza selo proći povorka u narodnim nošnjama uza svirku svojih orkestrara i pjesmu članova društava. Tijekom povorke na nekoliko je mjesta povorka stala, jedan od KUD-ova zaplesao i izveo dio svoje koreografije, da publiku

Na sopjanskoj pozornici

KUD Podravina

Ženski pjevački zbor Korijeni

Birjanski folkloriši

još više privuku i da posjetitelji mogu zaviriti u večerašnji bogati program. Nakon povorke slijedio je nastup KUD-ova kojima je program vodio poznati voditelj Branko Uvodić, a nakon svake izvedbe

jedna članica društva predstavila je svoju narodnu nošnju i svoj KUD. Od tih predstavljenih narodnih nošnja slijedio je izbor najboljeg izvornog ruha „Dravskog proljeća“ 2019.

Uz bogati program u krasnim nošnjama i plesovima završetak večeri bio je glazbeni koncert TS Fijakera i Cecilije.

Ramona Štivić

Programi u dječjem vrtiću uvijek su dvojezični

U pomurskoj regiji u pet naselja djeluje hrvatski narodnosni dječji vrtić, među njima je i serdahelski koji će ove jeseni obilježiti pedesetu obljetnicu svoga postojanja. Od samog utemeljenja u toj je predškolskoj ustanovi nazočan hrvatski jezik, neka zanimanja, razne igre održavaju se na hrvatskom jeziku iako već velik broj polaznika u obitelji ne susreću se s hrvatskim jezikom. Ravnateljica dječjeg vrtića Katica Fabić Vuk već je pred mirovinom, samo nekoliko mjeseci je dijeli od zaslužene mirovine, pa će dužnost vođenja ustanove predati novoj osobi i nada se da će se njegovanje hrvatske kulture nastaviti. Povod za posjet serdahelskomu dječjem vrtiću bila je svečanost Majčina dana prilikom koje su djeca s dvojezičnim programom obradovala svoje mame.

Dvojezični natpis serdahelskoga dječjeg vrtića već izvana ukazuje na narodnosnu ustanovu, čak i prva ploča iz 1969. godine sadrži i hrvatski naziv ustanove. Je li prije pola stoljeća bilo prirodniji dvojezični natpis ili danas, o tome bi se moglo raspravljati, ali pomurski Hrvati u svome zavičajnom govoru baš se nisu koristili nazivom „dječji vrtić“, nego se u njihovu govoru udomačila mađarska riječ „ovoda“, jer je za njih to bila neka nova ustanova koja otprije nije postojala. Tada je još bilo mnogo djece samo iz mjesta, pa se radilo s dvije skupine, danas se radi samo s jednom skupinom koju trenutno pohađa 23 djece, i to ne samo iz Serdahela. Održavatelj je ustanove serdahelska Seoska samouprava, ona iz godine u godinu ulaže u ustanovu, obnavlja izvana, iznutra, kako bi djeci osigurala odgovarajuće uvjete. Broj djece zapravo je idealan za dvije odgojiteljice i jednu dadilju, a prema očekivanjima taj će broj i ostati. Obje odgojiteljice govore hrvatski jezik, dadilja također, koja je maturirala u hrvatskoj gimnaziji, pa i pomoćnica koja pomaže u obavljanju kuhinjskih i drugih poslova. Djelatnici osiguravaju uvjete za

Najmanjim polaznicima pomaže ravnateljica Katica Vuk.

učenje hrvatskoga jezika, međutim zbog miješanih, odnosno čisto mađarskih obitelji saobraćaj s djecom na hrvatskome jeziku teško ide. Gotovo svako dijete stiže u ustanovu tako da nijednu riječ ne zna hrvatski ili možebitno 5 – 10 riječi. Učenje hrvatskoga jezika počinje preko raznih igara, reče nam ravnateljica dječjeg vrtića Katica Vuk.

– Kada djeca dođu u vrtić, postupno ih uvedemo u hrvatski jezik, učimo im najosnovnije pozdrave, jednostavne riječi, ali najviše im učimo hrvatske pjesmice, brojalice, dječje igre, jer u tome uživaju. Kada dijete prvi put mora u društvenu zajednicu bez roditelja, nije mu lako, mora se prilagoditi, naučiti red u dječjem vrtiću, ima podosta teškoća, stoga samo postupno možemo početi s hrvatskim jezikom. Imamo i takvu djecu koja još i ne govore kada dođu u dječji vrtić ili imaju teškoća s izgovorom. Hvala bogu, većina roditelja podupire učenje hrvatskoga jezika, ali moramo priznati da ima i takvih kojima se to ne sviđa. Tu se radi većinom o onima koji su se doselili u selo i potpuno su Mađari, oni smatraju važnijim učenje engleskog ili njemačkog jezika, pa se događa da zbog toga ne upišu svoju djecu u našu ustanovu. – reče ravnateljica ustanove.

Lani Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin“ nudio je pomoć hrvatskim dječjim vrtićima u učenju hrvatskog folklora. Iz Hrvatske je stizala

stručnjakinja za folklor, koja se tjedno jedanput bavila djecom u Mlinarcima, Serdahelu i Sumartonu. Ove je godine to prekinuto, naime podučavateljica je na roditeljskom odmoru, međutim voditeljica Zavoda obećala je da će se od jeseni učenje nastaviti. Trenutno Zavod samo u Letinji zapošljava odgojiteljicu radi učenja hrvatskog folklora. Prema riječima ravnateljice predškolske ustanove, to je velika pomoć, ali smatra da bi bilo poželjno da odgojiteljice imaju češće razna usavršavanja na kojima uče praktične stvari, nove hrvatske igre, plesove i razne metode kojima bi se olakšalo učenje hrvatskoga jezika u dječjem vrtiću, jer ima vrlo malo takvih materijala.

Mama Timea Völgyi smatra važnim da se uči hrvatski jezik već u dječjem vrtiću jer, kako ona kaže, u hrvatskom naselju gdje žive Hrvati mora biti tako. Osim toga ona je po struci logopetkinja i smatra da je upravo ova dob najpogodnija za učenje jezika. Smatra da je važno i kod kuće podupirati djecu u tome, ako roditelji imaju mogućnosti i znaju hrvatski. U njezinoj obitelji to uopće nije problem, ona izvrsno govori hrvatski književni jezik, a muž pak kajkavsko narječje i svakako žele da njihova djeca nauče hrvatski jezik. Osim što je to jezik predaka, važan je i zbog bliskosti hrvatske granice, uostalom „Koliko jezika znaš, toliko ljudi vrijediš“, reče gospođa Völgyi. *beta*

Timei Völgyi čestita sin.

Hrvatski glasnik predstavljen na osmoj Noći knjige u Republici Hrvatskoj

Noć knjige manifestacija je koja nastoji dati kreativan poticaj čitanju, promidžbi te razgovoru o položaju knjige, i to povodom Svjetskog dana knjige i autorskih prava koji se obilježava 23. travnja, te Dana hrvatske knjige koji se obilježava 22. travnja. Tako je bilo i ove godine na osmoj Noći knjige kada su se u knjižarama, antikvarijatima, različitim ustanovama i prostorima organizirana različita događanja, susreti, radionice, javna čitanja, druženja s piscima kako bi nas ljubav prema pisanoj riječi međusobno povezala u njezinu promicanju.

Hrvatska matica iseljenika redovito sudjeluje u Noći knjige s nizom zanimljivih prekograničnih čitanja knjižnih i časopisnih proizvoda hrvatske dijasporice. Tako je u sklopu manifestacije Noć knjige 2019. u čitaonici periodike Hrvatske matice iseljenika upriličena Izložba časopisa hrvatskih manjina srednje i jugoistočne Europe kako bi se među domovinskim čitateljstvom popularizirala ta zanimljiva serijska izdanja koja riječju i slikom vjerodostojno zrcale životne stilove i bitno stvaralaštvo pripadnika hrvatskih manjinskih zajednica diljem europskog susjedstva. Osmišljenom uredničkom koncepcijom i bogatim sadržajem ističe se oaza hrvatske pisane riječi u Mađarskoj, „Hrvatski glasnik“, čija je glavna i odgovorna urednica Branka Pavić Blažetin između ostaloga kazala: „Tjednik

Hrvata u Mađarskoj pod ovim imenom izlazi gotovo tri desetljeća, tj. od 2. svibnja 1991. godine. Danas hrvatska zajednica u Mađarskoj već treću godinu nadnevak 2. svibnja obilježava kao Dan hrvatskog tiska u Mađarskoj. Zašto? Jer je tjednik Hrvata u Mađarskoj informativna baza hrvatske zajednice u Mađarskoj i prvi samostalni hrvatski medijski prostor u Mađarskoj. Jer je 'Hrvatski glasnik' najprepoznatljiviji brend Hrvata u Mađarskoj. Nomen est omen. Živeći u vrijeme bujanja novih medija i sveprisutne medijske konvergencije, valja spomenuti uredništvo Medijskog centra Croatica, fleksibilnog organizacijskog ustroja, koje od 2014. godine djeluje u okviru Izdavačkog poduzeća Croatica ujedinjujući dva medija: Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj, i internetski radio hrvatske zajednice u Mađarskoj – 'Radio Croatica' te online 'Hrvatski glasnik', uz tri Fejsbuk-profila – 'Hrvatski glasnik' i 'Radio Croatica'; a od 2016. godine i pokusnu platformu Croatica TV s Fejsbuk-profilom istoga imena. Glavne su zadaće Hrvatskoga glasnika odgovoriti na sve potrebe Hrvata u Mađarskoj, sa svestranim informiranjem na hrvatskom jeziku (politički, društveni, kulturni, vjerski, gospodarski i sportski sadržaji), uključujući poučne teme uz čuvanje i širenje hrvatskog pisma i govora u svim društvenim segmentima, te njegovanje sveukupnoga hrvatskog kulturnog nasljeđa, jačanje nacionalne svijesti, populariziranje hrvatskoga jezika, hrvatske povijesti, kulture i nacionalne baštine. Objavljujemo priloge iz svih regija hrvatske prisutnosti kao i svih područja života Hrvata u Mađarskoj, želimo unaprijediti i razvijati medijski prostor, objektivno, nepristrano i svestrano informirajući zainteresirano čitateljstvo, slušateljstvo i gledateljstvo. U prvom redu vlastitom proizvodnjom sadržaja udovoljavamo potrebama Hrvata u Mađarskoj, poradi pružanja brzih, točnih, potpunih i korisnih informacija. Stvarajući izvorni programski sadržaj, svakodnevno jačamo hrvatski medijski brand", istaknula je Branka Pavić Blažetin, glavna i odgovorna urednica Hrvatskoga glasnika i medijskog centra "Croatia" iz Mađarske, preporučujući čitateljstvu izložbu časopisa koja će biti dostupna u Matičinoj čitaonici tijekom Noći knjige 2019. Više na portalu: mojahrvatska.vecernji.hr.

U SLUČAJU KIŠE: SPORTSKA DVORANA „TMO“

ULAZNICE: 2500 HUF (00 31 05) | 3500 HUF (00 01 06)

PRODAJA ULAZNICA: HRVATSKI ŠKOLSKI CENTAR MIROSLAVA KRLEŽE (Pečuh, ul. Szigetű 97)

Informacije, narudžba: hramoupravasiklos@gmail.com

PRISIKA

Seoska samouprava dotičnoga naselja srdačno poziva svakoga 18. majuša, u subotu na predaju obnovljene zgrade čuvarnice, početo od 11 uri. Na programu će se predstaviti mališani, vlasnici čuvarnice, zatim slijedu svečani govori ter razgledanje novoga društvenoga „doma“ najmladjih Prisičanov.

UDRUGA BARANJSKIH HRVATA ORGANIZIRA OMLADINSKI KAMP ZA DJECU I UNUKE, (SREDNJOŠKOLCI I STUDENTI), ČLANOVA UDRUGE.

MJESTO: VLAŠIĆI, ODMARALIŠTE „ZAVIČAJ“.

VRIJEME: OD 28. SRPNJA DO 2. KOLOVOZA.

CIJENA 5000 Ft + 415 KUNA (NEOBVEZATNI IZLETI: CJELODNEVNI IZLET BRODOM U PAŠKOM ZALJEVU I IZLET U NACIONALNI PARK KRKA, IZLET BRODOM NA VISOVAC). PRIJAVE SE OČEKUJU DO 31. SVIBNJA, NAKON TOGA, AKO IMA MJESTA, MOGU SE PRIJAVITI I DRUGI ZAINTERESIRANI NA TEL. BROJU 06 20 398 0514 KOD MARIJANE BALATINAC.

KAMP FINANCIJSKI POTPOMAŽU:

NEMZ-TAB-19-0002

GORNJI ČETAR; KUPLJENOVO

Misec majuš je jur zdavno misec prijateljstva za najmladje pokoljenje u Gradišću, a u tom duhu će se otpraviti i četarski školari ter njeve školnikovice 17. majuša, u petak, svojim prijateljem u Kupljenovo, kade će Četarci najprlje pogledati lani prikdanu, novu školsku zgradu, što će pak sprohadjati športske igre u novoj športskoj dvorani. Za objedom sve nazočne čeka presenečenje na seoskom gospodarstvu i još zabava u Hruševcu. Četarci od 2006. ljeta imaju školsko prijateljstvo s Kupljenovom u sastavu grada Zaprešića.

HRVATSKI ŽIDAN; MARIJA GORICA

Peljačtvu Hrvatskoga Židana i Marije Gorice, kot i školske direktorice pred petimi ljeti su se upoznali, a iz te simpatije se je narodila i želja za potpisanjem povelje o prijateljstvu i suradnji med općinama i školama. Ta dokument su lani potpisali zaduženiki, a evo, polako se pripravlja u i školari i načelniki i zastupniki i pedagogi na ponovno, jubilarno spravišće, 21. majuša, utorak, u Hrvatskom Židanu. Med gosti će biti i nova školska direktorica Jasna Horvat, ka je i ishodila ovo kontaktiranje pred petimi ljeti. Po informaciji židanske školske direktorice Marije Szabó, gosti će pogledati židanske ustanove i znamenitosti jer bit će i takovi med putniki ki će po prvi put boraviti ovde. Lani je delegacija iz Marije Gorice gostovala u Prisiki, a ljetos je na redu pohod Plajgoru, najmanjem gradišćanskom naselju. Dičja djelaonica će se peljati polag lokve, a ako dojde godinasto vrime, svi će biti pozvani u Meršićevu hižu.

HARKANJ

Harkanjska Hrvatska samouprava organizira „I. SUSRET HRVATSKIH ZBOROVA“ koji će se održati u subotu, 18. svibnja 2019. godine, u Harkanju. Nakon dočeka KUD-ova i zborova u Osnovnoj školi „Pál Kitaibel“ (Arany János u.16) u 14 sati slijede nastupi KUD-ova i zborova. Nastupaju: erčinski ŽPZ „Jorgovani“, tukuljski Muški pjevački zbor, dušnočki Izvorni pjevački zbor, kalački Mješoviti zbor „Ružice“, fičehaski Hagymányórző Népdalkör, pečuški ŽPZ „August Šenoa“, poganski ŽPZ „Snaše“, kukinjski Zbor „Ladislav Matušek“, harkanjski Mješoviti pjevački zbor. Program se ostvaruje s potporom: EFOP-1.5.3-16-2017-00049 Tegyük együtt a jövőnkért! - Humán szolgáltatásfejlesztés térségi szemléletben.

XIII. Državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj

Hrvatska državna samouprava

ima čast pozvati Vas na

XIII. Državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj

koje će se održati

19. svibnja 2019. g. u Nardi

u čast Putujuće Marije Celjanske

Program:

10.00- doček hodočasnika

11.00- misno slavlje

12.30 –zajednički objed, druženje hodočasnika

Projekt je ostvaren potporom:

Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan RH

Državnog tajništva za odnose s vjerskim zajednicama i narodnostima UREDA PREDSEDNIKA VLADE

Nacionalne zaklade Bethlen Gábor NEMZ-KUL-19-0946

